

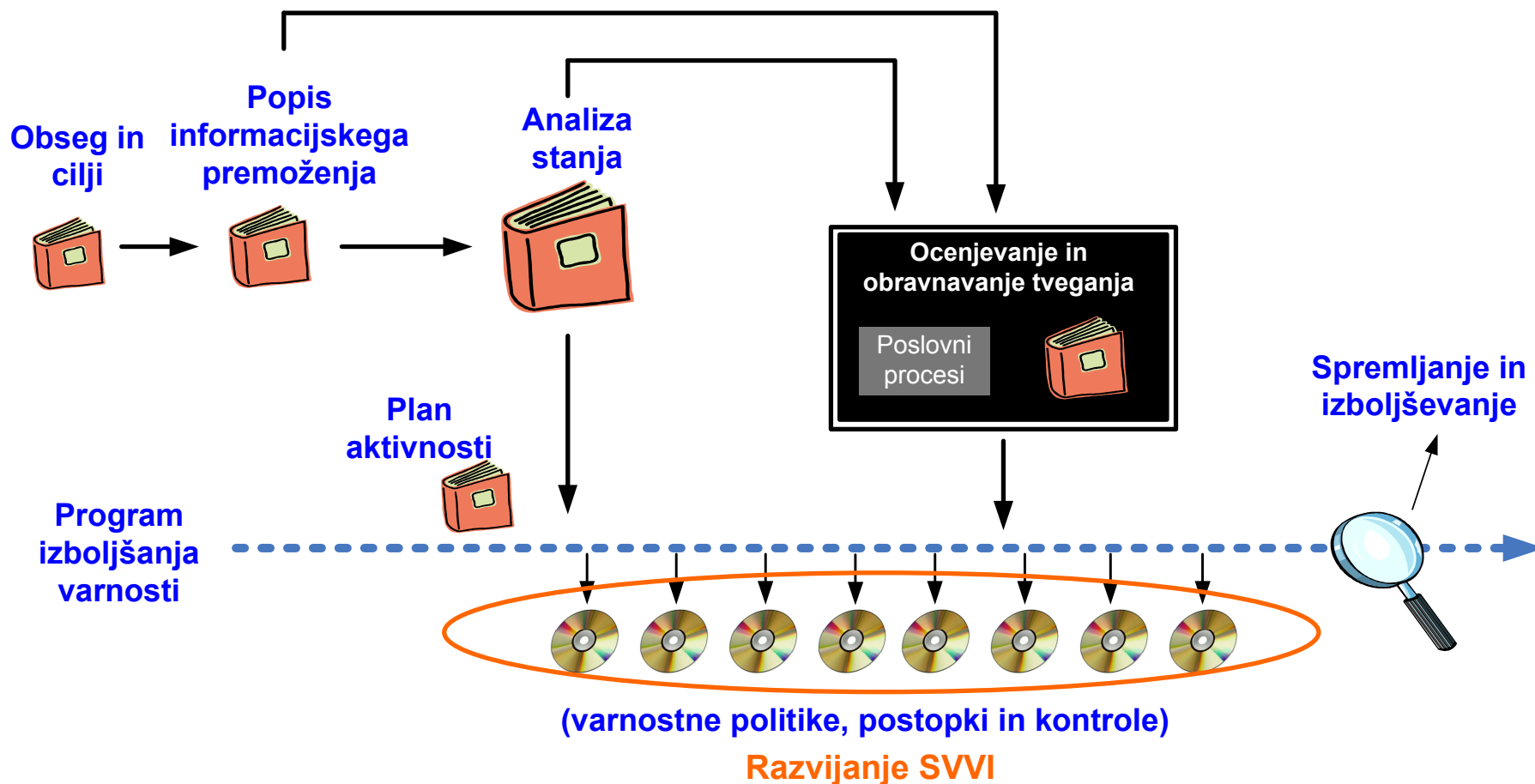
Programska podpora za učinkovito izvedbo analize tveganja

*dr. Mina Žele,
vodilna presojevalka ISO/IEC 27001,
preizkušeni revizor informacijskih
sistemov*

asttec

Vloga analize tveganja pri vzpostavitvi optimalne varnosti

SWI-sistem vodenja varovanja informacij

Vloga analize tveganja pri vzpostavitvi optimalne varnosti

- **Z analizo tveganja ugotovimo varnostne zahteve**

**Kaj moramo varovati?
Kakšna je vrednost
informacijskih sredstev**

**Kakšno je še
sprejemljivo
tveganje?**

**Kakšna je vrednost
smiselnih
investicij?**

**Katerim grožnjam so
izpostavljena
informacijska
sredstva?**

**Katere so ranljivosti
informacijskih
sredstev?**

Analiza tveganja

Sistematičen in celovit pristop k identifikaciji najbolj kritičnih varnostnih pomanjkljivosti v organizaciji

- **Trakovi z varnostnimi kopijami podatkov se shranjujejo v omari v sistemski sobi**
- **Nimamo načrta ponovne vzpostavitve delovanje v primeru odpovedi diska**
- **V sistemsko sobo imajo dostop vsi zaposleni v informatiki**
- **Nimamo videonadzora na vhodu v sistemsko sobo**
- **Pomanjkanje nadzora nad aktivnosti administratorja podatkovne baze**
- **Vsi zaposleni v sektorju imajo vpogled v bazo podatkov**
- **Ni bil še izveden zunanji varnostni pregled informacijskega sistema**
- **Papirni dokumenti so shranjeni v nezaklenjenih omarah**

Analiza tveganja

Namen analize tveganja je identificirati **grožnje** in oceniti, kako visoko tveganje predstavljajo za organizacijo.

Tveganja ocenimo iz :

- verjetnosti uresničitve grožnje
- stopnje posledic grožnje in
- stopnje ranljivosti
- učinkovitosti uporabljenih ukrepov

Tveganja se razvrsti glede na velikost –ugotovimo, katere varnostne pomanjkljivosti so najbolj kritične.

Analiza tveganja

Kako lahko nesprejemljiva tveganje zmanjšamo?

- **uvedbo/spremembo postopka, npr.:**
 - Postopek dodelitve in odvzema pravic uporabniku
 - Postopek neprekinjenega poslovanja v primeru odpovedi IT virov
 - Politika varnostnega kopiranja

- **uvedbo/izboljšavo tehničnih mehanizmov, npr.:**
 - uvedba mehanizma za spremljanje in nadzor aktivnosti administratorjev
 - sistem za odkrivanje in preprečevanje vdorov

Izzivi pri izvedbi analize tveganja

- Izbira ustrezne metodologije
 - Priporočila standarda ISO/IEC 27005:2008
 - Rangiranje vhodnih podatkov (kvalitativne ocene)
 - Enostavna uporaba
 - Preglednost rezultatov

- Kako zbrati, obdelati in analizirati veliko količino podatkov
 - Sistematičen pristop k zbiranju potrebnih podatkov
 - Uporaba namenskih programskih orodij

Izvedba analize tveganja

- Določitev procesov in zahtev
 - Katere aplikacije, strežnike in procese potrebujemo za izvajanje aktivnosti procesa?
 - Kakšna je stopnja zaupnosti informacij?
 - Kakšen je toleriran čas nedelovanja procesa?
 - Koliko časa lahko izvajamo aktivnosti v primeru izpada IS, interneta, elektronske pošte?
 - Kakšne so posledice nedelovanja procesa za poslovanje organizacije?
 - ...

Izvedba analize tveganja

Popis informacijskih sredstev

- Informacije v elektronski obliki
- Informacije v fizični
- Osebj
- Strojna oprema
- Programska oprema
- Prenosni računalniški nosilci podatkov
- Komunikacije
- Infrastruktura
- Prostor

Izvedba analize tveganja

▪ Uporabljeni varnostni ukrepi

Kontrole standarda ISO 27002

Izvedba analize tveganja

- Vrednotenje posledic uresničitve groženj
- Katere posledice lahko ocenimo kot visoke, srednje in majhne??
 - Izguba ugleda
 - Kršenje zakonskih in pogodbenih obveznosti
 - Finančna izguba
 - Odpoved storitve (toleriran čas nedelovanja)
 - Razkritje zaupnih informacij
 - Razkritje internih informacij
 - Izguba celovitosti finančnih podatkov

Posledice groženj mora ovrednotiti najvišje vodstvo.

Orodje za podporo analize tveganja

Funkcionalnosti:

- vsebuje katalog groženj in ranljivosti, seznam ISO/IEC 27002 kontrol
- možnost dodajanja novih groženj in informacijskih sredstev
- široke možnosti prilagajanja
- preglednica ukrepov (z ISO/IEC 27002 kontrolami in oceno stroškov izvedbe varnostne rešitve)
- vodenje ukrepov (status, odgovornosti, roki, potrjevanje)
- potrjevanje tveganj in ukrepov
- dostop z različnimi pravicami

Prednosti:

- enostavna izdelava analize tveganja po procesih
- preglednost rezultatov
- enostavno posodabljanje

ARAT- Orodje za podporo analize tveganja

Cosanostra - Analiza tveganja 001 (10.09.2010) - Windows Internet Explorer

https://aratdemo.astec.si/arat31/main.php?analiza_id=48&scrollOffset=0&scrollOffsetX=0

Cosanostra - Analiza tveganja 001 (10.09.2010)

Procesi / Avtor: root Datum: 10.09.2010 V mapi: 2009 Ime ocene tveganja: Analiza tveganja 001 Matrika ocene stopnje tveganja: Astec metodologija

Sprejemna pisarna Zagotavljanje delovanja IK sistema

Delovne postaje Informacije v elektronski obliki Kadri Komunikacije Papirni dokumenti Informacije v elektronski obliki Kadri Programska oprema Strežniki

Grožnja

1. Zlorabe infrastrukture in kadrov		Delovne postaje	Informacije v elektronski obliki	Kadri	Komunikacije	Papirni dokumenti	Informacije v elektronski obliki	Kadri	Programska oprema	Strežniki
1.1	Zloraba skrbniških pravic	5 ↗ 2 Ukrep 1.1.1	5 ↗ 2 Ukrep 1.1.1				5 ↗ 2 Ukrep 1.1.2 (1.1.1)		5 ↗ 2 Ukrep 1.1.2 (1.1.1)	5 ↗ 2 Ukrep 1.1.2 (1.1.1)
1.2	Socialni inženiring	2	2	2		2	2	2	2	2
1.3	Neustrezna uporaba nosilcev zapisa		3				3			
1.4	Dostop tretjih oseb do sistemov/dokumentov	2	5 ↗ 1 Ukrep 1.4.1 Ukrep 1.4.2 Ukrep 1.4.3 Ukrep 1.4.4 Ukrep 1.4.5			2	5 ↗ 2 Ukrep 1.4.6 Ukrep 1.4.7 Ukrep 1.4.8 Ukrep 1.4.9 Ukrep 1.4.10 Ukrep 1.4.11		5 ↗ 4 Ukrep 1.4.7 Ukrep 1.4.12 Ukrep 1.4.13	5 ↗ 3 Ukrep 1.4.7 Ukrep 1.4.11 Ukrep 1.4.1
1.5	Zloraba programske opreme								4 ↗ 2 Ukrep 1.5.1 Ukrep 1.5.2	
1.6	Zloraba omrežja	1	3				3		3	3
1.7	Zloraba uporabniških pravic		4 ↗ 3 Ukrep 1.7.1 Ukrep 1.7.2 Ukrep 1.7.3				4 ↗ 3 Ukrep 1.7.4 (1.7.1) Ukrep 1.7.5 Ukrep 1.7.6 (1.7.3)			

Start

ARAT- Orodje za podporo analize tveganja

https://aratdemo.astec.si/MINCA/nastavi.php?mode=OCENATVEGANJA&analiza_id=23&proces_id=97&sklop - Windows Internet Explorer

https://aratdemo.astec.si/MINCA/nastavi.php?mode=OCENATVEGANJA&analiza_id=23&proces_id=97&sklop_id=8&groznja_id=72&infosredstvo_id=1&scrollTop=0&scrollTopX=0

Analiza tveganja

Grožnja: Dostop tretjih oseb do sistemov/dokumentov
Informacijsko sredstvo: Informacije v elektronski obliki

Ocena	Uporabljene kontrole: A.6.1.5 Sporazum o zaupnosti	<input type="button" value="Dodaj"/> <input type="button" value="Zbriši"/>
5 ↓	Razpoložljivost, Celovitost, Zaupnost	
Po izvedbi ukrepov	Verjetnost grožnje	srednja
1	Stopnja posledic grožnje	visoka Visoke posledice: Izguba celovitosti finančnih podatkov, Izguba celovitosti osebnih podatkov, Izguba podatkov, ki si jih izmenjujejo stranke oziroma partnerji, Izpad procesa/storitve za več kot je tole osebnih podatkov, Razkritje tajnih podatkov
	Stopnja ranljivosti	visoka Nenadzorovano delo zunanjega aličistilnega osebja, Neustrezen nadzor dostopa - območje, Neustrezen nadzor obiskovalcev, Pomanjkljive politike/standardi/postopki
	Učinkovitost protiukrepov	srednja pogodbah s tretjimi strankami ječlen glede varovanja zaupnosti informacij
Ocena		5
Ukrepi	1.4.1 - Uvesti in dokumentirati politko prazne mize inčistega zaslona 1.4.2 - Ključne aplikacije na delovnih postajah je potrebno preseliti na strežnike v sistemsko sobi, kjer je zagotovljeno ustrezno fizično varovanje. Sicer pa je potrebno delovne postaje s ključnimi apliki 1.4.3 - Izdelava in vpeljava politike nadzora dostopa tretjih strank v sistemsko sobo. Uvesti pravilo, da mora biti pri vstopu vzdrževalcev, osebja čistilnega servisa in obiskovalcev v sistemsko sobo pris	

ARAT- Orodje za podporo analize tveganja

https://aratdemo.astec.si/MINCA/nastavi.php?mode=ADMIN_EXPLORER&analiza_id=23&scrollOffset=0&sc - Windows Internet Explorer

https://aratdemo.astec.si/MINCA/nastavi.php?mode=ADMIN_EXPLORER&analiza_id=23&scrollOffset=0&scrollOffsetX=0

Katalogi

Informacijska sredstva

Sklopi

Grožnje

Ranljivosti

Posledice groženj

Kontrole

Povezave

Grožnje <-> Ranljivosti

Pravice

Skupine

Uporabniki

Viri uporabnikov

Viri

Matrike tveganj

Matrike tveganj

Urejanje povezav med grožnjami in ranljivostmi

Grožnje <-> Ranljivosti:

5.22 Kraja podatkov/ dokumentov
5.23 Kraja potrošnega materiala
5.24 Nenadzorovan prenos programske opreme
5.25 Neustrezna uporaba komunikacijskih sredstev
5.26 Neustrezna uporaba nosilcev zapisa
5.27 Neodobrena uporaba informacijskih sistemov
5.28 Namerno preobremenjevanje storitev
5.29 Prestrežanje vodov
5.30 Zloraba vodov
5.31 Dostop tretjih oseb do sistemov/dokumentov
5.32 Sistematično preizkušanje gesel
5.33 Zloraba uporabniških pravic
5.34 Zloraba skrbniških pravic
5.35 Kraja prenosne opreme
5.36 Namerno ali nenamerno poškodovanje opreme
5.37 Neodobreno pregledovanje/kopiranje prejetih sporočil

Ranljivosti povezane z grožnjo:

Neustrezen nadzor dostopa - poslopje
Neustrezen nadzor dostopa - prostor
Neustrezen nadzor obiskovalcev
Neustrezen nadzor podatkovnih baz
Neprijemna ali neprimerna uporaba fizičnega nadzora dostopa v stavbo in sobe
Neustrezen postopek preklica pravic dostopa
Pomanjkljivi nadzorni mehanizmi
Pomanjkljive politike/standardi/postopki
Pomanjkanje formalnega postopka pregleda uporabniških pravic (nadzora)
Pomanjkanje dokumentacije
Pomanjkanje formalnega postopka dodelitve in odvzema dostopa uporabniku
Pomanjkanje mehanizmov identifikacije in avtentikacije
Pomanjkanje fizične zaščite poslopja, vrat in oken

Pomanjkljive politike/standarde

ARAT- Orodje za podporo analize tveganja

https://aratdemo.astec.si/DIU/nastavi.php - Windows Internet Explorer

https://aratdemo.astec.si/DIU/nastavi.php

Residual risk	Ser. No.	Threat	Information assets	Action	Costs	Controls	Responsible person	Due date	Implementation date	State
Proces: Main office										
5	1.1.1	1.1 Abuse of administrator rights	Electronic information Workstations	Implementation of SIEM (Security Information and Event Management) system.		A.10.10.2 Monitoring system use		30.7.2010		accomplished
5	1.4.1	1.4 Third-party access to systems / documents	Electronic information	Implement and document clear desk and clear screen policy.		A.11.3.3 Clear desk and clear screen policy			15.12.2009	accomplished
5	1.4.2	1.4 Third-party access to systems / documents	Human resources Electronic information	Critical applications installed in workstations should be migrated to servers in the server room, where appropriate physical protection is provided. However, the workstations with critical applications should be protected to prevent unauthorized physical access, and disaster recovery procedures must be ensured in case of physical damage.		A.9.1.4 Protecting against external and environmental threats			15.12.2009	accomplished
5	1.4.3	1.4 Third-party access to systems / documents	Electronic information	Develop and implement a policy for third parties access control to the server room. Implement the rule that an authorized person should supervise visitors, maintenance and cleaning staff while entering the service room.		A.9.1.5 Working in secure areas				in implementation
5	1.4.4	1.4 Third-party access to systems / documents	Electronic information	Draw up the confidentiality and non-disclosure agreement that must be signed by all third parties having logical or physical access to information, applications, or systems.		A.6.1.5 Confidentiality agreements				in implementation
5	1.4.5	1.4 Third-party access to systems / documents	Electronic information	Removable media with back-up copies should be stored in locked fire resistant cupboards.		A.10.5.1 Information back-up				in implementation
4	1.6.1	1.6 Abuse of user rights	Electronic information	A formal procedure to review user access rights should be introduced.		A.11.2.4 Review of user access rights				in implementation
4	1.6.2	1.6 Abuse of user rights	Electronic information	Define disciplinary procedure in case of security incidents.		A.13.2.1 Responsibilities and procedures				in implementation
4	1.6.3	1.6 Abuse of user rights	Electronic information	Provide employees with regular information security awareness training.		A.8.2.2 Information security awareness, education, and training				in implementation
Proces: Provision of information system services										
5	1.1.2	1.1 Abuse of administrator rights	Electronic information Servers --DNS server --Data server --Mail server --www server	Implementation of SIEM (Security Information and Event Management) system.		A.10.10.1 Audit logging				in implementation

Done

Internet | Protected Mode: On

100%

Astec d. o. o.
Stegne 31

W: www.astec.si
T: +386 1 2008300
F: +386 1 2008310

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

mina.zele@astec.si
041 787 395

